

Társadalmi napilap.
Megjelenik
vasárnap és ünnepnap
kivételeivel minden nap
délután 3 órakor.

Egyes szám ára:
2 fillér.

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca
23 sz. Telefon: 110.

Kiadóhivatal: Hentschel H.
könyvnyomdája, Kut-utca 23.
Telefonszám: 356.

Kiadóhivatali ügyeket Kolostor-utca 23.
alatt lehet elintézni

Több világosságot! *

Tegnap kaptuk az alábbi cikket. Az ügy tisztázása végett közöljük egész terjedelmében, abban a reményben, hogy a „Brassói Kerületi Munkás-biztosító Pénztár“ mindent megteszen, hogy az iparosok között felmerült aggodalmakat eloszlassa.

Abból az alkalomból kifolyólag hogy a „Brassói Lapok“ tegnapelőtti számában jónak látta, egy az „Ujlap“ 141. számában tett kijelentésünkre vissza térni, szükségét érezzük annak, hogy körvonalazzuk elfoglalt álláspontunkat ebben az ügyben. Mi fentartjuk a „B. L.“ által is idézett mondásunkat, melyet a munkás-biztosító pénztár igazgatóságához intéztünk „nem kell zsidó, nem kell szociálista, nekünk helybeli kell!“

Mi nem Berceller Adolfról beszélünk, mert mi őt nem is ismerjük, azt sem tudjuk zsidó-e, azt sem, hogy szociálista; bár a fáma azt mondja, hogy mind a kettő, de hogy nem helybeli az bizonyos.

Minket nem nyugtat meg az az állítólagos nagy szakszervezettség mellyel a munkás-biztosító pénztár ügyei vezettek lesznek. Nem még akkor sem, ha a „B. L.“ cikke szerint a régi rendszer alatt 18 egyén végezte a 18 ezer tag létszámú pénztár ügyeit, míg ma 12 egyén végzi a 12 ezerre fölszaporodott tag létszámú pénztár kezelését. Vagy a „B. L.“ szerint ez is haladás! Nekünk éppen az ilyen egymással ellentmondó igazgatói jelentések okoznak aggodalmakat.

„A B. K. M. P. vezetősége vagy igazgatósága egy 22 oldalra terjedő évi jelentést és ennek kapcsán az 1910-11 évekre szóló költség tervezetét állított össze és bocsátott ki, mi célból és kik részére, azt egyelőre homály fűdi; de hogy a legközelebből érdekelték, vagyis a munkaadók nem kaptak azokból a nagy gondra, lelkiismeretességre és szaktudásra valló munkából — az bizonyos. Vajjon miért?! Valaki azt mondhatná: hja kérem azt a jelentést megküldték a helyi lapok szerkesztőségeinek, meg a közgyűlési kiküldötteknek, a többinek semmi köze hozzá, s kész.“

Erre én azt mondanám hogy hja kérem de ebben nincsen igaza! — miért? mert a munkaadó az alany, ő ad alkalmat arra, hogy a munkás-biztosítónak tagjai legyenek, a tagok járulékaiknak egy részét pótolják, s a járulékok befizetéséért felelősek. Ebből tehát világosan azt kell következtetni, hogy a munkaadók joggal elvárhatják azt, hogy az ilyen évi jelentések nekik is megküldessenek és ezáltal alkalom adassék annak az ellenőrzésre, vajjon azok a munkaadók és alkalmazottak által választott közgyűlési kiküldöttek és az ezek kebeléből választott igazgatóság miképpen teljesíti elvált kötelességeit, miképpen felel meg a belé helyezett közbizalomnak. Vagy nem? Hiszen ez által hogy az ilyen évi jelentés — mondjuk 500 példány helyett 1000 példányban lenne készítettve még nem idézne elő 33.474.60 K. deficitet.

Ezek után elvárjuk a pénztár vezetőségétől és igazgatóságától, hogy jövőben gondoskodni

fog arról, hogy az évi jelentés minden munkaadónak megküldessék.

Most pedig térjünk át az évi jelentés adatainak vizsgálatára. A jelentés általános ismertetésébe nem bocsátkozom, mivel azt már megtették előttem annak idején a helybeli hírlapok. Mindegyik elég tárgyilagosan bírálta az évi jelentést — ha különböző hangnemből is — de kikerülte a figyelmüket néhány igen vastag tévedése a jelentésnek. Ilyen tévedés az is, a hól a jelentés a 33.474 K. 60 fill. veszteséget azzal igyikszik indokolni, hogy a járulékot nem 7, hanem csak 6 napra szedték be és ezáltal 30.000 K.-tól estek el. Hát kérem ez nagy tévedés, mert a biztosított tagok után kerestük arányában heti járulékok fizetendők, ez pedig 7 napra szól, mert heti bér után van a járulék magassága megállapítva. Ez oldalról tehát nem érthető veszteség a pénztár. Más ott a baj, egészen más!

Nem tudom más is úgy vélekedik mint én, de én megdöbbentőnek találom az 1909 évi taglétszám és az 1909 évi beteg forgalomról szóló kimutatást. Így például 1909. január hóban betegség esetére biztosítva volt 6.705 férfi, ebből keresetképtelen volt 5634, gyógykezelt keresetképes 480, tehát a 6715 biztosított férfiből beteg volt 6124. Vajjon ez lehetséges?! Én nem hiszem. Pedig a kimutatásból ezt látjuk? Ha ez tényleg így lett volna, akkor az összes ipari üzemek szüneteltek volna. Ugyan csak január hónapban betegség esetére biztosítva volt 1264 nő, keresetképtelen 1578 nő, gyógykezelt keresetképes volt 69 nő, vagyis beteg volt összesen 1674 nő. Biztosítva azonban csak 1264 nő volt. Hogyan lehetett ebből 1674 beteg? Hasonló tételek fordulnak még elő a kimutatásokban; így júniusban 1583 nő közül 1584 és 142 beteg, júliusban 1642 nő közül 1712 és 129 beteg, 1578 nő közül 1612 és 145 beteg.

Itt van a deficit kulcsa. Több volt a beteg, mint a betegség ellen biztosított tag.

A főni számadatokból semmiképpen sem lehet megnyugvást szerezni arra nézve, hogy a pénztár ügyvezetése teljesen kifogástalan lett volna, miért is a közérdek szempontjából nagyon kívánatosnak tartjuk, hogy a vezetőség gondoskodjék arról hogy legalább ezután az érdekelt iparosság tiszta képet nyerjen a munkás-biztosító pénztár működéséről. Több világosságot kérünk!

Makó Károly.

*Ezen cikkért szerkesztőségünk felelőséget nem vállal.

Hirek.

Brassó, 1910. július 21-én.

A csendőrség köréből. A honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg Hodossy Károly VII. csendőrkerületi hadnagyot a VIII. csendőrkerületi parancsnoksághoz, Malesevich Miklós hadnagyot V.-től a III.-ikhoz, Zakó József hadnagyot a III.-tól a IV.-hez, Orbán Bodogbr a IV.-től a VIII. sz. Fífat Oszkár a III.-iktól az I.-ső, Raab Antal I.-től a VII. sz. csendőrparancsnoksághoz helyezte át.

Áthelyezés. A kereskedelmiügyi miniszter

Tutsek Gyula mérnököt a pozsonyi áll. szakiskola tanárát a brassói szakiskolához helyezte át.

A hosszufalusi papválasztás. Mult év augusztus hó 1-én Szórády Lajos tatrangi lelkész 12 szótöbbséggel hosszú-falusi lelkésszé választották meg. A kisebbségben maradt Kiss Béla tatrangi lelkész pártja megtámadta a választást. Az egyházi törvényszékük a kerelemnek helyt adott s új választást rendelt el. Az ügyben a tiszai ág h. ev. egyházi törvényszék végleg döntött, és Szórády Lajost szabályszerűen megválasztott lelkésznek nyilvánította ki.

Reggeli és felöltő. Tegnap reggel egy helybeli kávéházba, magát Mayer Rippernek bemutató fiatal ember tért be, a hol előadta, hogy Berlinből jött Brassóba s itt pénzküldeményre vár s reggelit rendelt. A reggeli elfogyasztása után a tulajdonos felöltőjét lekasztotta a fogasról s magához vette, s fizetés nélkül eltávozott. A rendőrség a nyomozást megindította.

A városi képviselőtestület közgyűlése tegnap d. u. tartotta a polgármester elnökle mellett, melyben kisebb ügyek letárgyalása után elhatározták, hogy a tisztviselők teljes nyugdíjukat nem 40, hanem 35 év után érik el. Több város teket és házat eladnak, hogy az új korházi költségeket fedezzék.

A kereskedelmi és ipar kamara közgyűlése. A brassói kereskedelmi és ipar-kamara 18-án Paul Vilmos kir. tan. elnökle alatt közgyűlést tartott. A közgyűlés elhatározta, hogy kéri a rendőrséget azon rendeleteknek visszavonására, mellyel a vásárra jövőeknek megtiltotta, hogy kocsijukkal a vendéglő előtt megálljanak. Kéri a ker. minisztert hogy a fogyasztási szövetkezet fizetkórét állapítsa meg. A zárszámodásokat jóváhagyta. Székházépítő bizottsága beválasztották az elnökségen kívül Heshaimaer Adolfot, Ciurcu Jánost Lusztig Marcellt, Mayer Manót, Miesz Lajost és Porr Emilt.

A csendőrség dícsérete. A brassói VII. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz az alábbi átirat érkezett: „Július 13-tól 18-ig a csendőrkerület területén, Tusnádfürdő, Gyimes, Csikszentdomokos, Gyergyóditró, Tölgyes és Borszék-fürdő községekben megtartott harcászati gyakorlat utazás alatt a csendőrlégénység ez alkalommal is mindenütt a legnagyobb figyelmet és szolgáltat-készséget tanúsította, miről a kerületi parancsnokságot esetleges további eljárás végett örömmel értesitem Klobucsár s. k. altábornagy.“ Ezen elismerő átirat a parancsban felolvastattott.

— Dícséretet kapott továbbá a belügyminisztertől a VII. csendőrkerület az országgyűlési képviselő választások alkalmával tanúsított buzgó, fáradságot nem ismerő lelkiismeretes szolgálatáért.

Sétatéri zene. Ma d. u. fél 6 ó. az alsósétáren a városi zenekar hangversenyez.

Kerestetnek jóra való keresztény tanoncok, jelentkezni lehet Kut-utca 23 sz. a. könyvnyomdában.

Színház.

Tegnap este telt ház hallgatta végig Marlos és Bakonyi: „Bob herceg“ c. 3 felv. regényes

operettet. Annyiszor adták már elő Brassóban, s mégis mondhatni teljesen megtelt a színház. A címszerépet Várad Margit játszotta nagyon ügyesen, énekét és táncát a közönség gyakran tapsviharral jutalmazta. Bodroghy Lina a királyné szerepében szintén jól megállta a helyét. Szilágyi Rózi is jól beillett a hercegnő szerepébe. Pomponius (Faragó Ö.) a herceg nevelője és a táncmestere (Ujvári Lajos) ismert komikus fellépésükkel többször megnevetették a közönséget.

Általában véve jól sikerült, habár egyes részében több élénkség nem ártott volna.

Sári bíró. Moricz Zsigmond kitűnő paraszt vigjátékának szereposztása a következő lesz: Sári bíró — Farnógó. A bíróné — N. Bodroghy Lina. Jóska fiuk — Sziklai József. Terka — Fraknoi Ilona m.

v. Pisti — Klósz Fricike. Pengő Kovács — Bartha. Lizi a leánya — Hevesi Gusztika. Hajdók sógor — Majthényi L. Manci — Harsányi Margit. Verona — Vágóné. Gedi — Tihanyi Vilmos. Varju — Ungvári. **Vasárnap délután** a Tancos huszárok című operette kerül színre. A főbb szerepekben Várady, Hornyai, Faragó, és Ujvárival.

H e t i m ű s o r.

Csütörtökön, jul. 21-én, ujdonságul itt először **Theodor és Társa.** Bohozat 3 felvonásban.

Pénteken, jul. 22-én ujdonságul itt először **Vera Violetta.** Operett 2 felvonásban. Irta Stein

Leo. Fordította Mérei Adolf. Zenéjét szerzette Eysler Ödön.

Szombaton, jul. 23-án **Vera Violetta.**

Vasárnap, jul. 24-én, két előadás. Délután fél 4 órakor félhelyárakkal: **Tancos huszárok** Operette 3 felvonásban; este 8 órakor ujdonságul itt először **Sári bíró.** Paraszt vigjáték 3 felvonásban. Irta Moricz Zsigmond.

Hétfőn, jul. 25-én **A tavasz.** Operett 3 f.

Kiadó lakás.

Két szobából és konyhából álló lakás azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dr.

Uj asztalosműhely!

A mélyen tisztelt építő közönségnek becses tudomására adjuk, hogy építési vállalatunk kiegészítésül egy 300 négyzetméter területű asztalosműhelyt építettünk s azt a legmodernebb munkagépekkel rendeztük be, állandóan a legkifűnőbb minőségű faanyagokból nagy raktárt tartunk és így azon helyzetben vagyunk, hogy bármily épületmunkát, boltkapuzatokat (Portál) és boltberendezéseket stb. saját tervrajzaink szerint bármely stílusban a legrövidebb idő alatt pontosan elkészíthetünk.

Becsés megrendelésüket kérve, maradunk
kiváló tisztelettel

Gáborv Cestvérek
építész és építőmesterek.

Csatornázási munkálatok

vizvezeték closet és fürdőszobák berendezéseinek elkészítésére ajánlják magukat

mély tisztelettel

Krause Frank és Társ.
Brassó, Lensor 31—33.

Elegáns és kifogástalan kivitelű
polgári és egyenruhák csakis
Szöcs György cégnél

Brassó, Weisz-Mihály-utca 10. sz. a. szerezhetők be.
Legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai fölszerelések raktára.
Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Hentischel H., keresztény-könyvnyomdája, Brassó, Kut-u. 23. szám.

ZEIDNER H. G.

Szalámi és hentesárúgyár
Brassó, Hirscher-utca 1.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb felvágottat és tojás virsliit.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

HELBOLD örökösei
TUZA R. utódai
aranyműves. — Brassó.

Jó összeköttetésem s kevés regiem képesítetek azon kellemes helyzetbe, hogy arany és ezüst nemeimet bámulatos olcsó árban jó állás mellett adhatom el.

Egy vétel elegendő, hogy állandó vevőm legyeu.
Javításokat műhelyemben olcsón és pontosan végzek

Mély tisztelettel
Helmbold örökösei
TUZA R. utódai.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca 4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz. alá az I. emeletre helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és jutányos árak mellett, a legújabb divatú szabás szerint a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítek.

Készítek továbbá papi ruhákat, reverendákat a legcsinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztógyárában készített hírneves jó minőségű szövetekből jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve maradok tisztelettel

Szopos Sándor
férfi-divat és papi-szabó.

RICHTER P. W.

Brassó, Uj-utca 12.

Legnagyobb raktár zongorákban és pianóknban. Egyedüli raktár Bösendorfer és Schweighofer-féle zongorákban stb. stb.

— Zongora tanítás. —

Br
me
Sz
mo
áliz
s a
ságo
meg
mag
egy
s k
sün
utor
s ny
káj
mus
kon
a sz
köz
alka
járul
Kez
nagy
egés
megi
mely
tatott
mely
és k
golo
célu
is h
van,
dig
vagy
kezte
rikáli
szoci
lehet
szoci
ja: „
sulás
el s
reszt
nünk
gyob
A ne
dolgo
reszt
hogy
tökér
maln
rülbe
1,900
nal é
Ango